

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

ПАРТНЕРСТВО ЗА ИНОВАЦИЈЕ

НОВИ МОДЕЛ ПОДСТИЦАЊА ИНОВАЦИЈА
КРОЗ ПОСТУПКЕ ЈАВНИХ НАБАВКИ

ПАРТНЕРСТВО ЗА ИНОВАЦИЈЕ

Партнерство за иновације је нови поступак јавне набавке који је у Европској унији уведен Директивом 2014/24/EU, док је у Србији уведен новим Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, број 91/2019) који је почео да се примењује 1. јула 2020. године и који је у потпуности усклађен са директивама Европске уније.

Како је наведено у ЗЈН, иновација је имплементација новог или значајно унапређеног производа, услуге или процеса, укључујући али не ограничавајући се на процесе производње и грађења, нову тржишну методу или нову организациону методу у пословним праксама, организацији радних места или спољним односима, између осталог, у циљу да се помогне у решавању друштвених изазова или као подршка паметном, одрживом и инклузивном расту.

Партнерство за иновације је поступак који наручиоци спроводе када имају потребу за иновативним добрима, услугама или радовима, коју не може да задовољи набавком добара, услуга или радова који су доступни на тржишту.

Циљ овог поступка је развој иновативних добара, услуга или радова и њихову накнадну набавку под условом да је у складу са степеном израде и максималним трошковима договореним између наручиоца и учесника у партнерству за иновације.

Партнерство за иновације спроводи се у више узастопних фаза, поштујући редослед радњи у процесу истраживања и иновација који могу да укључе производњу добара, пружање услуга или извршење радова. У поступку партнерства за иновације утврђују се привремени циљеви које партнери треба да остваре у појединој фази и плаћање накнаде у одговарајућим износима.

На основу привремених циљева, наручилац може да раскине партнерство за иновације након сваке фазе или у случају партнерства за иновације са неколико партнера, да смањи број партнера раскидањем појединачних уговора, под условом да је у конкурсној документацији предвидео те могућности и услове за њихово коришћење.

Наручилац је дужан да осигура да структура партнерства за иновације, а посебно трајање и вредност појединих фаза, одражава степен иновације понуђеног решења, као и ток активности истраживања и развоја које су потребне за развој иновативног решења које није доступно на тржишту.

Процењена вредност добара, услуга или радова не сме да буде несразмерна у односу на улагања која су потребна за њихов развој.

У партнерству за иновације критеријум за доделу уговора је искључиво најбољи однос цене и квалитета.

Битно је напоменути да је наручилац дужан да у конкурсној документацији одреди опис потреба за иновативним добрима, услугама или радовима и да наведе елементе описа који чине минималне захтеве које све понуде треба да задовоље. Подаци у конкурсној документацији морају да буду довољно јасни и прецизни да би привредни субјекти могли да идентификују природу и обим траженог решења и да процене интерес за учешће у поступку. Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди начин на који ће се уредити права интелектуалне својине.

Наручилац може да успостави партнерство за иновације са једним или више партнера, спроводећи одвојене активности истраживања и развоја.

У наставку, представљамо примере успешно спроведених поступака партнерстава за иновације у Европској унији

Предмет набавке: Систем за обраду, анализу и процену статистичких података за Канцеларију за енергетику (Чешка)

Овај пројекат спровела је Агенција за технологије Републике Чешке, која је задужена између осталог за припрему и спровођење државних програма финансирања и активности који унапређују сарадњу између научне заједнице, привреде и државне управе.¹

¹Think Innovative! Unlock the potential of the Innovation Partnership to boost economic recovery, European Commission, 13. 10. 2020., slide 29.

Циљ овог пројекта је био да се створи целокупан и лак за коришћење систем који управља базама података, аналитичким модулима, интегрисаном систему за статистичку обраду и процену података, комуникациони модул, модул знања и модул процеса. Пре него што се почело са спровођењем поступка, спровела се припремна фаза и трајала је 10 месеци (од августа 2018. године до маја 2019. године). Ова фаза је обухватала: дефинисање проблема – комуникација са државним органом управе, доношење одлуке о избору поступка, припрема конкурсне документације и на крају објављивање јавног позива. Након тога, започета је прва фаза партнерства за иновације која је трајала 8 месеци. У овој фази спроведен је избор понуђача који могу да учествују у поступку. У вези с тим спроведени су преговори у вези конкурсне документације. Следило је достављање понуда и оцењивање ради одабира понуђача за израду идејног решења. Максимални износ финансијских средстава за једног учесника износио је 11.549 евра. Друга фаза је трајала 4 месеца. Она се састојала од оцене достављених понуда, преговарања и затварање поступка са достављањем коначних понуда. Изабрани понуђач је добио 150.000 евра за израду информационог система који треба да буде спреман за имплементацију у периоду од 24 месеца.

Израда система за дигитализацију у области сектора некретнина у јавној својини (Аустрија)

Bundesimmobiliengesellschaft mbH (BIG) је институција којој су поверена овлашћења да руководи некретинама у јавној својини односно непокретностима као што су школе, универзитети и друга непокретна имовина у властништву државе. У циљу даљег унапређења социјалног развоја и задовољавање потреба свих кључних актера, BIG је спровела истраживање тржишта и утврдила да не постоји доступно решење односно платформа која може да успешно спроведе дигитализацију зграда. Због тога су одлучили да спроведу поступак – партнерство за иновације. С овим поступком су желели неколико циљева да остваре: да створе дигиталну платформу која ће олакшати организацију за даљу дигитализацију и увођење интернета ствари (internet of things), да успоставе стратешка партнерства како би се подстакле иновације у сектору некретнина у јавној својини и да подстакну стартапове и младе компаније да развију иновативна решења и тиме промовишу иновативни процес.²

²Think Innovative! Unlock the potential of the Innovation Partnership to boost economic recovery, European Commission, 13. 10. 2020., slide 35.

Поступак избора понуђача у овом поступку је трајао од маја до новембра 2019. године. Од почетних 11 понуђача на крају је успостављено партнерство за иновације са два понуђача. На основу њиховог искуства у овом поступку савет свим заинтересованим јавним наручиоцима, који желе да спроведу овај поступак, је да обрате пажњу на припрему понуђача. Конкретно, због формалних грешака поједини понуђачи нису могли да учествују те саветују да се обезбеди адвокатска канцеларија која би пружала правну помоћ свим заинтересованима како би правилно попунили неопходну документацију. У овом конкретном случају критеријум за одабир је био 80% квалитет и 20% цена. Тренутно се спроводи развој иновативног решења и очекује се да ће бити готово до децембра 2020. године. У 2021. години планирано је да се ради аквизиција и у зависности од коначне понуде или ће се спровести уговор на основу којег се имплементира софтвер или ће се спровести једна од следећих опција: стратешко партнерство, заједничко улагање (joint venture) или корпоративна инвестиција.

Решавање проблема хоспитализације старијих суграђана због дехидратације (Данска)

Данска пословна агенција (Danish Business Authority) је институција која је задужена за унапређење пословног окружења у Данској, за стварање оквира за бављење иновативном делатношћу, за неместану трговинску размену и просторно планирање. Када су у питању иновације ова институција усмерава своје активности у стимулисању иновативне активности односно истражује нова иновативна решења која могу да подстакну развој иновација у државном сектору како би се створила нова радна места и нова тржишта. С обзиром да је јавни сектор највећи купац по питању количине, Данска пословна агенција је спровела дијалог са јединицама локалне самоуправе како би анализирали и утврдили да је дехидратација старијих суграђана актуелан проблем. У циљу квалитетног истраживања тржишта спроведене су две радионице како би се боље информисали о доступним решењима, али и ради прецизније дефиниције проблема односно потребе која треба да се задовољи.³ Након свих консултација, одлучено је да је потребно пронаћи решење које ће смањити хоспитализацију и/или трошкове јединице локалне самоуправе за негу старијих лица од 65 година због дехидратације. На основу тога, одлучено је да се спроводе поступак партнерство за иновације. За ове потребе издвојено је око 2 милиона евра односно 1.6 милиона евра за уговоре

³Think Innovative! Unlock the potential of the Innovation Partnership to boost economic recovery, European Commission, 13. 10. 2020., slide 44.

за партнерство за inovacije. Nakon spровedenog postupka izabrana su dva ponuđача koji ће развити два различита решења. Прво решење представља паметну чашу која је повезана с паметним телефоном/преносивим уређајем и рачунаром у здравственој установи који прати колики је био унос воде и упозорава уколико корисник није унео довољно течности. За ово решење издвојено је 520.000 евра. Друго решење се састоји од медицинског фластера који има сензор у себи, који је такође повезан са паметним телефоном/преносивим уређајем и рачунаром у здравственој установи, и прати током 24 сата стање пацијента/корисника када је у питању хидратација. За ово решење издвојено је милион евра.

ПОТЕНЦИЈАЛИ У СРБИЈИ

Како је нови Закон о јавним набавкама почео да се примењује од 1. јула 2020. године, напомињемо да још увек немамо податке о примени и пракси новог поступка јавне набавке – партнерство за иновације.

Потенцијали за примену овог поступка су у области комуналних услуга (водопривреда, снабдевање електричном енергијом, управљање отпадом итд.) и здравству. Унапређење комуналних услуга, али и решавање проблема отпадних вода, заштите животне средине је једино могуће уз примену иновативних технологија, те због тога партнерство за иновације представља могућност да домаће компаније учествују у изради решења која ће не само задовољити потребе наручиоца већ и дати решење за проблеме од јавног значаја.

Имајући у виду да је у наредном периоду планиран велики број пројеката од јавног интереса које је потребно реализовати помоћу иновативних решења, партнерство за иновације је нови поступак који је, с једне стране, велики изазов за наручиоце, а с друге стране, представља велику шансу за домаће иновативне компаније, које имају капацитете и знање да одговоре на потребе наручилаца.

Blank writing area with horizontal lines.

Привредна комора Србије
Служба за иновације
inovacije@pks.rs
011 33 04 576

